

ЯК СТАТИ АУДИТОРОМ IFS

У цій статі ми подивимось на шляхи реалізації мети стати аудитором IFS. Зробимо це на прикладі одного з напрямків роботи аудитора – підтвердження відповідності системи безпечності харчової продукції вимогам стандарту IFS food.

При цьому, зрозуміло, що досягнути такої мети легше тій людині, яка вже має досвід роботи в харчовій промисловості на виробництві або в сфері якості та безпечності харчової продукції. До того ж, якщо такий фахівець переходить з виробництва на роботу в сертифікаційний орган, то це взагалі найлегший шлях стати аудитором.

Робота аудитора, полягає у перевірці діяльності компанії на відповідність вимогам одного з вибраних стандартів, в нашому випадку - стандарту IFS food. І на думку керівництва компанії IFS, якість такої оцінки значною мірою буде залежати саме від аудитора, від його компетентності та кваліфікації. **Ось чому компанія IFS надає великого значення відбору, подальшому навчанню та іспитам аудиторів IFS.**

Вимоги до аудиторів наведені в розділі 3 третьої частини стандарту IFS food. Встановлено два основних типи аудиторів: ексклюзивні аудитори та неексклюзивні аудитори. Ексклюзивні аудитори можуть працювати лише з одним органом по сертифікації і по суті такі аудитори є штатними працівниками таких сертифікаційних компаній. Неексклюзивні аудитори можуть працювати з декількома сертифікаційними органами, тобто виконувати замовлення по проведенню аудитів від сертифікаційних органів, які можуть і не мати своїх представництв в країні знаходження аудитора або підприємства, діяльність якого підлягає оцінці. Для сертифікаційних органів це може бути значна економія на витратах на відрядження, а для компанії виробника, яка представляю свою систему для оцінки, це може бути економія на вартості сертифікації. З цієї точки зору наявність на ринку неексклюзивних аудиторів досить перспективний фактор для проведення оцінок продукції і систем менеджменту.

Для реєстрації нового ексклюзивного аудитора в базі даних компанії IFS і допуску його до здачі екзамену має бути в наявності контракт між цим аудитором і сертифікаційним органом. Для неексклюзивних аудиторів такий контракт може бути укладений після здачі екзамену. Чому взагалі мова йде про контракт? Чому на ньому робиться акцент? Справа у тому, що в такому контракті обов'язково повинні бути встановлені вимоги для аудитора зі сторони сертифікаційного органу, які вимагаються нормами **ISO/IEC 19011** та **ISO/IEC 17065:2012**.

Крім того, всі аудитори повинні підписати «**Загальні положення та умови ліцензування IFS Management GmbH для аудиторів IFS**» та «**Правила Програми доброчесності для аудиторів**».

Перш ніж реєструватися на порталі IFS, аудитор має переконатися, що він відповідає наступним загальним вимогам:

- a) освіта має бути пов'язана з харчовими продуктами (мінімум ступінь бакалавра);
- b) досвід роботи має бути не менше 3 років у сфері харчового виробництва;
- c) кваліфікація аудитора повинна бути підтверджена участю у курсі провідного аудитора IFS або визнаному курсі провідного аудитора (наприклад, IRCA) тривалістю не менше 40 годин та участю у курсі з гігієни харчування та HACCP, тривалістю щонайменше два (2) дні/ 16 годин;
- d) загальний досвід аудитування має бути як мінімум 9 аудитів (8-1 та 9-й з яких мають бути проведеними вже після складання іспитів);
- e) практичні знання щодо продуктової та технологічної сфери з підтвердженими щонайменше 1 роком роботи в кожній продуктової та технологічній сферах (або принаймні 10 аудитами для кожної сфери);

Хочеш розробити, впровадити, сертифікувати систему якості або систему безпечності харчової продукції? Звертайся до команди Food Safety Team за телефоном 095-4552516.

- f) володіння мовою (у разі планування проведення аудитів іншою мовою на відміну від рідної) (необхідно надати докази вільного володіння, наприклад **сертифікат CEFR** (Загальноєвропейські рамки володіння мовами) **рівня B2** і вище);
- g) участь у Початковому внутрішньому тренінгу тривалістю 16годин проведеному сертифікаційним органом, або **IFS. Початкове внутрішнє навчання не повинно проходити більше ніж за рік до дати початкової заявки на іспити IFS. Метою цього курсу є підготовка кандидатів до іспиту IFS;**
- h) пройти онлайн курс наданий IFS з підходу до продукту.

Отже фахівець, який претендує стати аудитором, завантажив всі необхідні документи, що підтверджують вищезазначені вимоги. І протягом двох тижнів отримав погодження на письмові іспити, а у разі їх успішного складання на усні іспити.

Процес складання іспитів описано в “IFS Examination Regulation” document

Після успішного складання іспитів, аудитор повинен провести аудит під наглядом іншого вже кваліфікованого аудитора. Звіт повинен бути задокументованим і завантаженим на портал встановлені терміни.

Після того, як IFS затвердить аудиторський звіт про успішно проведений контрольний аудит, аудитора буде активовано як аудитора IFS Food у базі даних IFS, і аудитору буде видано особистий сертифікат аудитора IFS. Сертифікат аудитора IFS зазначає тривалість дії, обсяг продукції та технології, для яких аудитор схвалений, а також мови аудитора. Після активації сертифікат припиняє свою дію в кінці другого календарного року після активації в базі даних IFS.

Важливі моменти:

3.1.2 д) Повний процес затвердження від складання усного іспиту до активації в базі даних IFS має займати не більше двох (2) років.

Ми підійшли зараз до етапу здійснення аудитором своєї мети – виконання аудиторських перевірок по замовленню одного чи декількох сертифікаційних органів. Здавалось би всі труднощі закінчилися. Та ні. Процес підтримання кваліфікації аудитора має відбуватися постійно. Автоматичного подовження реєстрації **в базі даних IFS** немає. Для того щоб зберегти попереднє схвалення, ексклюзивний аудитор повинен:

- Щороку: взяти участь у дводенному/16-годинному внутрішньому навчанні органу сертифікації;
- Щороку: виконувати щонайменше п'ять (5) Аудитів харчових продуктів IFS як провідний або співаудитор;
- Кожні два (2) календарних роки: бути присутнім і успішно завершити дводенний (2) тренінг з калібрування IFS, організований IFS. Після складання початкових іспитів IFS перше обов'язкове навчання з калібрування IFS має бути завершено на другий календарний рік після дати складання усного іспиту IFS.
- Кожні два (2) роки: для оцінки органом сертифікації під час повного аудиту харчових продуктів IFS (спостережний аудит на місці) з метою оцінки їх компетентності. Для перевірки на місці, яка виконується під час аудиту харчових продуктів IFS, аудитор-очевидець має бути схваленим аудитором харчових продуктів IFS і відповідати вимогам для роботи в якості аудитора-очевидця IFS, як визначено в розділі 3.2. Орган сертифікації повинен вказати ім'я аудитора-свідка у звіті про аудит IFS. Комплексний звіт про перевірку свідка з використанням Для демонстрації результатів контрольного аудиту повинен бути доступний шаблон IFS Witness Report.

Для **неексклюзивних аудиторів** є деякі відмінності:

- щорічно пройти дводенне навчання у кожному сертифікаційному органі з яким буде підписаний контракт між аудитором та СВ;
- щороку: виконувати щонайменше п'ять (5) аудитів IFS Food як головний або співаудитор. Це застосовується з першого повного року після затвердження в якості Аудитора харчових продуктів IFS;
- аудитор повинен взяти участь у тренінгу з калібрування IFS;
- кожні два (2) роки бути оціненим кожним органом сертифікації під час повного аудиту харчових продуктів IFS (на місці моніторинговий свідковий аудит).

[Хочеш розробити, впровадити, сертифікувати систему якості або систему безпечності харчової продукції? Звертайся до команди Food Safety Team за телефоном 095-4552516.](#)

Докази вищезазначених вимог повинні бути завантажені в базу даних IFS, якщо це вимагається IFS, до закінчення терміну дії сертифіката аудитора. Якщо не всі вимоги виконуються, аудитор знову бере участь у первинних екзаменах IFS.

Висновок, який можна зробити з вивчення цих вимог полягає в тому, що найлегший шлях стати аудитором проходить через роботу в якомусь сертифікаційному органі. Пройти зазначений шлях фахівцю, що планує стати аудитором, самотійно надзвичайно важко з моральної точки зору. Причина цього - в невизначеності проведення аудитів. Вони можуть бути замовлені СВ, а можуть і не бути. Це вже залежить від загальної вдачі аудитора та від того, як «складуться зірки на небі». Тобто можна витрати ресурси часу та фінансів на досягнення мрії стати аудитором і дійсно стати їм. Але користі це не принесе ніякої – не буде замовлень, не буде заробітку, не буде перспектив можливості подовження терміну реєстрації в базі IFS.

Отже, яким шляхом йти фахівцям у сфері безпечності харчової продукції до реалізації мети стати аудитором, вирішувати тільки їм самим.

21.03.2024 рік